N°. 2890 **DE TIJD.** 1856.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5,00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.

Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

DONDERDAG 30 OKTOBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 29 Oktober.

Onder de katholieke quæstiën in den vreemde, waarop onze protestantsche landgenooten de aandacht hebben gevestigd, behoort die van het onderwijs in België, welke naar aanleiding van het mandement van den hoogw. Bisschop van Gent ontstaan, door 't noodgeschreeuw der liberalisten, eene europeesche bekendheid heeft gekregen. Er is over die zaak, die dood eenvoudig is, door de belgische rationalisten zoo veel en op zulke wijze geschreven, als hadden zij 't plan gehad om haar in volslagen duisternis te hullen. Dit doel kunnen wij voor volkomen gemist houden, voor zoo veel 't België betreft. Maar ten onzent, waar alleen die bladen gelezen worden, die den liberalisten van Brussel, Gent, Luik en Antwerpen tot orgaan dienen, is zulks te minder het geval, omdat de vooroordeelen van niet weinigen ten onzent door de aanklagt der belgische ongeloovige pers gevleid worden. Behoeven wij 't te zeggen, hoe onze protestantsche bladen zich hebben blij gemaakt met het gentsche verschil? Onze lezers weten, welke illuziën hier gevoed worden en welke hoog gestemde verwachtingen er worden uitgesproken in den opgewonden toon der Sybille, als zij orakels verkondigde. Wij kunnen daaruit afleiden hoe het rumoer, tegen 't mandement van den Bisschop van Gent gemaakt, bij dezulken welkom is geweest. Wij duiden hun zulks niet ten kwade. Op hun standpunt zijn zulke misvattingen bijna onvermijdelijk. Het verzet toch der belgische liberalisten tegen het kerkelijk gezag, wat is het anders dan het Protestantismus in een rationalistischen, dat is ongeloovigen vorm? Men beoordeelt dat naar protestantsche begrippen, die men toepast op eene katholieke bevolking: hoe zou het mogelijk zijn, dat men niet ingenomen werd, en zich niet in zijne ingenomenheid vergiste; ook al hadden de belgische bondgenooten geen zorg gedragen, om de zaak niet dan uit een valsch daglicht te doen kennen?

De dwaling, als zij tegen de waarheid strijdt, heeft onder de wapenen, die haar toebehooren, dit, dat zij alles door elkander haalt. Zoo heeft men te Gent gedaan, met steun te zoeken in de verwarring der zaken, die moeten gescheiden zijn.

Er zijn in de quæstie, die thans in België over 't onderwijs loopt, drie gezigtspunten: het kerkelijk, het grondwettig en het politiek te onderscheiden, die wel in verband staan tot elkander door den invloed dien zij op elkander kunnen uitoefenen, maar toch uit elkander moeten worden gehouden, omdat zij van aard verschillen. Intusschen, men heeft ze in België alle drie door elkander gemengd, zoo niet opzettelijk, dan toch gedreven door dat instinkt van het kwaad, waarvan de bijbel getuigt, dat het de duisternis zoekt.

Zien wij de *kerkelijke* quæstie. De Bisschop van Gent is de *opziener* van het deel der Kerk, dat men het diocees van Gent noemt. Onder zijne eerste kerkelijke pligten behoort deze, dat hij waken moest voor het ongeschonden behoud van het pand des geloofs. Te dien einde moet hij zorgen, dat de geloovigen worden onderwezen in de leer der Kerk, en *gewaarschuwd tegen de dwaling*. De herder toch, aan wien de zorg voor de schapen is opgedragen, heeft ze niet slechts te voeden; evenzeer moet hij ze beschermen tegen alle gevaar. Deze beginselen kan niemand betwisten; want ze gelden bij alle gezindten, b. v. bij onze protestantsche landgenooten, die door hunne predikanten voortdurend gewaarschuwd worden tegen de leer der Katholieke Kerk. Men zal alzoo aan een katholieken Bisschop niet het gebruik van een regt kunnen ontzeggen, dat ieder predikant, ja zelfs ieder Protestant vrijelijk meent te mogen uitoefenen. Maar als men dit vaststelt, wat heeft men dan tegen den Bisschop van Gent, die niets anders gedaan heeft, dan de geloovigen te waarschuwen tegen de dwalingen, die aan de universiteit van Gent geleerd worden? Wat heeft men tegen den Bisschop van Brugge, die tevens gewezen heeft op de dwalingen, die aan de vrije universiteit van Brussel ten grondslag van het onderwijs liggen?

Wij weten niet wat men er tegen kan aanvoeren. Wij herinneren ons wel daar tegen groot misbaar vernomen te hebben, maar een gegrond bezwaar is ons niet onder de oogen gekomen. Klagten en protesten toch gelden niet voor bewijs. Men kan die vermenigvuldigen en hoog opvoeren, zonder dat zij eenige kracht erlangen. Veeleer geven zij dan niet zelden getuigenis, dat de waarschuwing doel getroffen heeft.

Dat zulks thans in België het geval is, blijkt uit de gedragingen der bestredene rationalisten. Ze zijn begonnen met te ontkennen, dat de door den Bisschop van Gent aangewezene dwalingen door genoemde professoren zijn geleeraard. Thans heeft men dat thema losgelaten, en men komt openlijk uit voor de dwaling, waartegen de Bisschop heeft gewaarschuwd, en die men als de leer der rede handhaaft. In zoo verre komt de quæstie op een eerlijk terrein, en het publiek weet waaraan zich te houden.

Maar als de rationalisten vermeenen regt te hebben om strijd te voeren tegen de openbaring; waarom mag dan een Bisschop niet de openbaring verdedigen tegen het rationalismus? Waarom boos geworden dat de Bisschop gebruik maakt van zijn regt, en daardoor een pligt vervult, dien 't geweten hem oplegt?

Het is omdat de waarschuwing van een Bisschop voor Katholieken *gezag* heeft, en dat gezag kan men niet verdragen. Het naturalismus vreest den invloed van dat gezag. Het weet, dat, hoe men ook daarmeê den spot drijve, het rationalismus aan de universiteit van Gent een slag heeft gekregen, waarvan het niet zal opstaan. Nu de geestelijkheid in België eenmaal de geloovigen heeft gewaarschuwd, zal òf het rationalismus van de universiteit verdwijnen, òf de universiteit zal te niet gaan, omdat het volk van België katholiek is en katholiek blijven wil. *Inde iræ.*

Ook de heer Chantepie de la Saussaye, hoofdredakteur van het tijdschrift *Ernst en Vrede*, heeft gemeend openlijk de redenen te moeten bloot leggen, die hem bewogen hebben de pogingen van hen te ondersteunen, door welken het tot stand brengen van eene *protestantsche Unie* — hij noemde het liever: een kongres — beoogd wordt. Die redenen zijn op zich-zelve reeds der kennisneming overwaardig. Van het artikel, waarin zij ontwikkeld worden, behoort echter ook daarom nog nota genomen te worden, omdat er verschillende verklaringen in voorkomen, die kunnen bijdragen ter beoordeeling van politische en protestantsch-kerkelijk toestanden. Dat de redaktie van *Ernst en Vrede*, die van zich-zelve getuigt, dat zij de »ethisch-irenische rigting" in het hervormde kerkgenootschap vertegenwoordigt, dat zij, schoon den naam van »partij" verwerpende, eene der fraktiën uitmaakt van die der orthodoxen, is van genoegzame bekendheid. Dat het door den *Heraut* en de *Bazuin* met leede oogen is aangezien, dat de hoofdredakteur van het genoemde tijdschrift, met den heer Heldring, te Utrecht eene andere gedragslijn gevolgd heeft dan de niet-ethiesch-irenische orthodoxen, de HH. Barger, da Costa, van den Ham en Schwartz, en dat hij daarover reeds menig hard woord te hooren heeft gehad, is uit vroegere mededeelingen gebleken. Zonder verdere voorafspraak kunnen wij daarom het woord geven aan den heer C. d. l. S., om van hemzelven de regtvaardiging van zijne deelname aan de pogingen der Unionisten te vernemen, en om verder door hem ingelicht te worden ten aanzien van personen en toestanden, waaromtrent het van algemeen belang is te weten, wat in die fraktie der orthodoxe partij, waarvan zijn tijdschrift het orgaan is, gedacht wordt.

Waarom dan, in de eerste plaats, de heer C. d. l. S. ter vergadering te Utrecht verscheen? Hij antwoordt:

»Indien ik ter vergadering te Utrecht verscheen, ik deed het niet om eene *kerkelijke* vergadering bij te wonen, ook niet om de inderdaad lafhartige betuiging af te leggen: »mannen broeders, de zaken waarover wij verschillen zijn van geen belang, laat ons den strijd opgeven." Dit ware inderdaad de grofste ontrouw jegens God, verraad aan zijne gemeente, verloochening der waarheid, en ik zou mij zelven niet genoeg kunnen verachten, indien dit mijne bedoeling ware geweest. Neen, noch kerkgemeenschap, noch geloofsgemeenschap zocht ik te Utrecht. Neen, (ik moet het verklaren, al geef ik daardoor aan sommigen welligt ergernis) geen broederschap *in Christus* kon het zijn, die voor als nog mannen te zamen bragt, die elkander of niet kenden, of, in sommigen van wie zij, naar hunne overtuiging, bestrijders van de waarheid, zoo als die in Christus is, moesten zien. Maar, is er een broederschap in Adam, een gemeenschap van ellende, van behoefte aan verlossing, eene gemeenschap in het streven naar waarheid, dan kunnen wij op dien grond reeds bij elkander komen en de hoogere belangen van ons geslacht bespreken. Is er daarenboven eene gemeenschappelijke overtuiging dat ons in het Christendom een schat is gegeven, de grootste dien wij kunnen bezitten; dan kunnen wij wel zamen komen om te spreken over den aard van dien schat; en meent iemand (wie dan ook) dien schat te bezitten, omdat hij den akker heeft, waarin die verborgen is, dan is zulke zamenspreking het middel om hem op die dwaling opmerkzaam te maken. Ja, zijn wij door Gods voorzienigheid op een zelfde gedeelte van den akker geplaatst, dan mogen wij het toch wel niet als ontrouw aan zijne bedoelingen beschouwen, ja, moeten het veeleer als een Hem welbehagelijk werk aanmerken, dat wij over het werk op dien akker te verrigten elkander trachten voor te lichten. Wij mogen althans wel er naar streven om, (naar luid der circulaire) »*kon het zijn*, alle in het protestantismus aanwezige en vereenigbare krachten in zich op te nemen en tot een en hetzelfde doel te doen zamenwerken, ten einde alzoo de zaak van waarheid, vrijheid en godzaligheid in ons vaderland te doen zegevieren."

»Ik herhaal het: deze pogingen juichte ik toe. Schoon wanhopende bijna aan het welgelukken, kleingeloovig, ook nu nog, daaromtrent, meende ik; de poging alleen is op zich zelve goed; ik begreep het dat de mannen, die de oproeping deden, konden zeggen dat zij zich bewust waren van de reinheid en de deugdelijkheid hunner beginselen. Zonder het minste voornemen om iets op te geven van wat mij heilig en dierbaar is of aan iets de hand te leenen, dat ik als ongeestelijk van aard en doel zou moeten verwerpen, hetzij dan anti-katholische unie, hetzij politieke ligue, ging ik in het geloof, niet twijfelende. De laatste woorden van de circulaire drukten ten volle mijne meening en mijne bedoeling uit: »Laat ons allen *trachten* naar de vervulling der sprenk: één Heer, één geloof, ééne hoop, maar daarbij niet vergeten, dat *de weg daartoe slechts in opregte en eenvoudige liefde te vinden is.*""

Noch kerkgemeenschap, noch geloofsgemeenschap zocht derhalve de heer C. d. l. S. te Utrecht. Even min kon er zijn broederschap in Christus, daar waar er te zamen kwamen, in sommigen [in sommigen! niet liever in de meesten?] van wie bestrijders van de waarheid, zoo als die in Christus is, moesten gezien worden. Maar wat was er dan te vinden? Er was te vinden noch kerkgemeenschap, noch geloofsgemeenschap, noch broederschap in Christus: wat zocht gij er dan? Het duidelijkst wordt die vraag beantwoord aan het slot der aangehaalde plaats, waar gezegd wordt, dat men het »*trachten*" toejuicht en wil bevorderen »naar de vervulling der sprenk: één Heer, één geloof, ééne hoop!" Een »trachten", dat niets onverklaarbaars heeft bij 't waarnemen van den staat van »grenzelooze verwarring," waarin Protestanten van naam verklaren dat hun kerkgenootschap verkeert, maar dat wel nooit door een gelukkigen uitslag kan bekroond worden; een »trachten" dat innemt voor hem die in zich zoo levendig de behoefte gevoelt om de verloren eenheid, kan het zijn, te herstellen; maar een »trachten" insgelijks, dat meer van gemoedelijkheid, dan van doorzigt getuigt, daar het toch wel ondenkbaar is in de belijdenis van één Heer, één geloof, ééne hoop hen te vereenigen, van welken gezegd wordt, dat zij zich niet eens door het gevoel van hun broederschap in Christus, doch alleen door hun broederschap in Adam, door hun gemeenschappelijk gevoel van ellende, van behoefte aan verlossing, onderling aangetrokken gevoelen. Hoe hard dan ook de woorden van de heeren da Costa en Schwartz klinken mogen — beter en juister dan de woordvoerder der ethiesch-irenische rigting schijnen zij ons toe den toestand der dingen te bekrachtigen, waar zij in onomwonden taal er voor uit komen, dat er niets gemeens is of kan zijn tusschen hen, die Christus

belijden en hen, die Christus' godheid verloochenen.

Tot zoo verre wat wij naar aanleiding van het artikel zelf des heeren C. d. l. S. onder de aandacht meende te moeten brengen van onze lezers. Doch aan dat artikel is »eene lange noot, bijna eene verhandeling," zegt de auteur, toegevoegd, waaraan het nuttig kan zijn het een en ander te ontleenen.

Vooreerst namelijk een schrijven van den auteur tegen welks geest en strekking hij nadrukkelijk opkomt, maar waarin in een helder licht gesteld wordt wat door minder ethiesch-ireniesch-gestemde orthodoxen over de ontworpen *Unie* gedacht wordt. Dat schrijven is van den volgenden inhoud:

»Op het gevaar af van onbescheiden te zijn, maar omdat ik meen het te moeten doen, kan ik u nog mededeelen dat het plan eener Protestantsche Unie onder het Christelijke volk, voor zoo verre *ik hier* en in *de omstreken* en zelfs ook *daar buiten* heb kunnen nagaan, geene sympathie vindt. Men meent dat de ware broeders onder hen, die reeds te Utrecht zijn zaamgekomen, toch wel de christelijke bescheidenheid kunnen naleven, zonder een soort van verbond te sluiten, *niet* met de dwalende schapen, maar met dwaalherders, met valsche leeraars, van wie Joh. zegt: »ontvangt ze niet in huis." Dat de leeraars, die als nog hunne kudde naar Gods woord leiden, de broederhand reiken aan andere leeraars, die grijpende wolven moeten geacht worden, zal meer en meer als een zeker verraad aan de Gemeente betreurd worden, en althans niet beschouwd worden als een uitzuiveren van den ouden zuurdesem, dat noodzakelijk is geworden, zal de scheur in de Herv. Kerk worden geheeld. Wij weten wel dat het geen afspraak is om de waarheid te gaan verzwijgen; doch met welk fluweelen bedeksel men ze zal willen omhangen, zoo het spreken der waarheid zal genezen, *dan moet het eerst wonden.* 't Hangt er alleen van af, of men het *wonden* of het *heelen na het wonden* met zijn waarheidsgetuigenis *bedoelt*. En dat ieder christen strijder over dit laatste meer en meer in 't reine zoekt te komen, juichen wij toe, maar wij vinden het opmerkelijk, dat de heere Jezus tot een dwalenden *discipel* (Judas) zegt: »*mijn vriend*, waartoe enz." en tot de dwaal*leeraars*, »O gij adderengebroedsel!" "

Zoo als gezegd is en van hem te verwachten was — de heer C. d. l. S. kan met dit schrijven geen vrede hebben. Bedriegen wij ons echter niet, dan spreekt er zich kennelijker en rondborstiger de gemoeds-stemming in uit van het meerendeel der orthodoxe Protestanten, dan in de mogelijk scherpzinnige, maar niet altijd heldere beschouwingen van hun humanen bestrijder. Over die beschouwingen-zelve geen woord: alleen worde daaruit deze er in voorkomende verklaring hier opgenomen, die ter bepaling van de kracht van zamenhang der orthodoxe partij hare waarde heeft:

»Waar geen verraad is aan den Heer, daar is ook geen verraad aan zijne gemeente, en om den Heer te verraden, daar behoort toch wel toe het voornemen om dit te doen. Ligt hier niet op den bodem de (baptistische) verwarring van de gemeente met den Heer, en vereenzelviging van de eerste met den laatste? Verstaat men er echter onder »de gemeente," aan wie »verraad" zou gepleegd worden, de zoogenoemde orthodoxe of anti-revolutionnaire »partij" en onder »verraad" een verlaten van »partijvaan," dan is dit verraad al lang gepleegd. De geheele optreding van »Ernst en Vrede" is een verlaten van de partij *als partij*."

Geestverwanten van den heer Groen kunnen dus de heeren van *Ernst en Vrede* nog wel genoemd worden: zijne partijgenooten zijn zij echter niet! Wij hebben er niets bij te voegen om toe te lichten wat die verklaring beteekent.

Dit wat betreft de noot op het artikel van den heer C. d. l. S. Het heeft echter nog een appendix, waarin een en ander wetenswaardigs in het midden wordt gebragt en dat wij dus niet onopgemerkt mogen laten. Het begint aldus:

»Ik kan dit opstel niet eindigen, zonder met een woord melding te hebben gemaakt van het verschil tusschen *De Kerkelijke Courant* en *De Heraut*. De opgave in de *Kerkelijke Courant* was *allezins onjuist*. Schoon ook ik het er voor houde dat, door de bijeenkomst te houden en door tot een nieuwe te besluiten, de Unie feitelijk was gevormd, is het echter volkomen waar, dat het besluit tot vestiging der Unie was ingetrokken en alleen het wenschelijke was erkend. Aanleiding daartoe was, meen ik, dat bij den uitslag gebleken was, dat althans een der vier die tegen gestemd hadden (Dr. N. Beets) zich in de discussie had uitgelaten op eene wijze, dat zijn votum bevreemding moest wekken. Ook was dit votum het gevolg van een misverstand. Daarop stelde Dr. Vinke Limburg Brouwer, na zamenspreking met Dr. Beets, voor, om alle overhaaste resultaten te voorkomen (het woord was ingetrokken), om zich voor heden te bepalen tot de behoefte aan eene Unie te erkennen en eene nadere bijeenkomst aan te kondigen. De rectificatie in *De Heraut* was dus allezins juist.

Nog eene stem derhalve, die opkomt tegen de valsche en verdraaide voorstelling, door den heer Kits van Heyningen gegeven van hetgeen ter vergadering van 5 Augustus heeft plaats gehad, omtrent welke met de waarheid strijdige voorstelling hij zich in de vergadering, die heden gehouden werd, zal te verklaren hebben.

Te grootere waarde heeft de adhæsie, door den heer C. d. l. S. aan het verslag van den heer Schwartz gegeven, daar hij moeijelijk van ingenomenheid met hem verdacht kan worden gehouden. Men beoordeele dit uit het volgende:

»Ik moet verklaren dat hetgeen ik te zeggen heb alleen op den heer Schwartz ziet, geenszins op den heer da Costa. Het staat aan mij niet den aard der homogeneïteit tusschen beiden te bepalen. Mogt ook deze eene volkomene homogeneïteit zijn, zou ik evenwel op geenerlei wijze tegen den heer da Costa willen optreden, al moest ik (met vele zijner vrienden, die zijne vrienden blijven, ook waar hij tegen hen mogt optreden) deze homogeneïteit betreuren en het er voor houden dat de weg waarop de heer d. C. zich sints eenigen tijd bevindt, den invloed niet bevordert, dien zijne uitnemende gaven hem anders bij dat gedeelte der Nederl. Kerk, dat die gaven weet te waarderen, verschaffen. Er is eene zekere piëteit jegens talent en verdiensten, die het zwijgen oplegt, vooral aan den jongeren tegenover den oudere, wanneer men verschilt in inzigt omtrent den weg, die het naast leidt tot het gemeenschappelijk doel. Dit zwijgen past mij en deze piëteit gevoel ik tegenover den man, die, jaren lang vóór dat ik in het strijdperk trad, meest onder de felste verguizing, voor zoo menige waarheid en zoo menig regt heeft pal gestaan. Doch niemand zal het mij ten kwade duiden, dat ik mij niet door dergelijke piëteit het zwijgen zie opgelegd tegenover den man, die, door de vrije Schotsche Kerk in Nederland gezonden tot evangelisatie onder de Joden, een toon voert in ons midden, waarvan alleen de kieschheid den vreemdeling moest terughouden, en over Nederlandsche toestanden en personen zich oordeelvellingen aanmatigt, waartoe alleen superioriteit van talent en langdurigheid van verdiensten jegens het volk, in welks midden men zich neerzet, het regt kunnen geven."

Ethiesch-irenische toon! Of hij liefelijk is en wel luidt, laten wij in het midden. Trouwens, daar hebben wij ook niet meê te maken. Wij willen alleen doen opmerken, dat de stemming van den heer C. d. l. S. ten aanzien van den heer Schwartz de waarde verhoogt van hetgeen hij schrijft betreffende het verslag van den laatsten.

Dat, overigens, de heer da Costa, in de aangehaalde woorden, eene vrij scherpe waarschuwing ontvangt, zal der aandacht niet ontgaan zijn. En dat de »ethisch-irenische rigting" niet eens schroomt zulk eene waarschuwing zelfs aan den heer Groen te adresseeren, verneme men uit deze laatste aanhaling, welke de heer Groen, schrander *tacticus* als hij is, wel niet in gebreke zal zijn gebleven *ad notam* te nemen.

»Ik voor mij, aldus de hoofdredakteur van *Ernst en Vrede*, geloof niet dat de beweerde homogeneïteit van *de Heraut* met den heer Groen en de pretentie om erfgenaam te zijn van *de Nederlander* gunstig werken om de in zoovele opzigten wenschelijke populariteit van onzen uitnemenden staatsman in Nederland te bevorderen."

Aan den Raad der hoofdstad is ingediend eene concept-verordening op de heffing eener belasting op de tooneelvoorstellingen en andere openbare vermakelijkheden. Volgens dit ontwerp zal te beginnen met 1 Jan. 1857, zoodanige belasting geheven worden ten bedrage van 5 pCt. van de onzuivere opbrengst der entreegelden. Die opbrengst wordt verhoogd met het bedrag gerepresenteerd door de vrijbilletten en indien deze geen aanwijzing van rang inhouden worden zij gerekend tot den hoogsten toegang te verleenen. Wordt een gedeelte der toeganggelden in gelag aangenomen dan wordt de belasting voor de helft geheven wanneer het halve bedrag der gelden in vertering kan worden genoten, naar tarieven door den commissaris voor deze belasting goedgekeurd; de tooneelvertooningen en andere openbare vermakelijkheden waarbij geen toegang of entreegelden worden gevorderd zullen *f* 3 tot *f* 50 per dag betalen, ter bepaling van evengemelden commissaris. Gedurende de kermis is het dubbele bedrag verschuldigd.

De commissarissen voor de belasting worden door burgemeester en wethouders benoemd en bij ontstentenis door een adjunct vervangen. Zij hebben steeds vrijen toegang tot de belastbare vertooningen en vermakelijkheden. Voor de belasting zijn aansprakelijk de personen, die in eigen naam of voor anderen vereenigingen besturen, welke tooneelvoorstellingen of andere openbare vermakelijkheden geven.

Eene tweede concept-verordening regelt de wijze van invordering dezer belasting. *(H.)*

De *Courrier du grand duché de Luxembourg* zegt, dat van de 15 stemmen, die tegen het adres van antwoord waren, aan het ministerie geen drie overgebleven zouden zijn, indien het wijzigings-ontwerp der konstitutie alleen in diskussie ware geweest.

De in onderscheiden provincien gedane *kollekten* en de regtstreeks op verschillende wijze bij het departement van Binnenlandsche Zaken ontvangen *giften* ten behoeve der noodlijdenden van den watersnood in 1855, hebben tot hiertoe, te zamen bedragen eene som van *f* 675,942.44

Hiervan moeten worden afgetrokken kosten, voortgevloeid uit de verwisseling van vreemde in nederlandsche muntspeciën en het te gelde maken van wissels ad *f* 116.54

zoodat zuiver is ontvangen *f* 675,825.90.

Daarvan is bij de hieronder vermelde resolutiën van den minister van Binnenlandsche Zaken als aandeel der betrokken provinciën ter beschikking gesteld van Gedeputeerde Staten van:

		Noordbrabant.	Gelderland	Zuidholland.
2 Julij 1855	nº. 240	*f* 78,895.00	*f* 338,485.00	*f* 22,905.00
17 Maart 1856	„ 265	16,200.00	54,000.00	16,200.00
8 April „	„ 152		12,465.00	
10 Julij „	„ 216	20,996.41½	23,228.92	6,996.80
27 Okt. „	„ 202	2,051.35	3,487.29½	[illegible]
te zamen		*f* 118,142.76½	*f* 431,666.21½	*f* 46,787.58½

		Utrecht.	Totaal.
2 Julij 1855	nº. 240	*f* 68,715.00	*f* 509,000.00
17 Maart 1856	„ 265	3,600.00	90,000.00
8 April „	„ 152		12,465.00
10 Julij „	„ 216	6,298.93	57,623.06½
27 Okt. „	„ 202	[illegible]	[illegible]
		f 79,229.38½	*f* 675,825.90

Ingevolge art. 64 der provinciale wet, zullen de vergaderingen der Provinciale Staten op aanstaanden Dingsdag 4 November, in de hoofdplaatsen der verschillende provinciën worden geopend.

Men verneemt, dat de geachte voorzitter onzer arrondissements-regtbank, de heer Mr. M. C. van Hall, wegens gevorderden ouderdom, zijne demissie verzocht heeft uit eene betrekking, welke hij ongeveer 25 jaren met eer heeft bekleed.

De Raad van Administratie der Holl. IJzeren Spoorweg maatschappij heeft hare winterdienst in dien zin gewijzigd, dat, te beginnen met 1 Nov. aanst., met onderscheidene treinen de gelegenheid bestaat, om van de steden aan den hollandschen spoorweg zonder oponthoud naar Keulen, Berlijn, enz. te kunnen reizen.

Naar men verneemt is men bij het departement van Justitie voornemens om bij de Staten-Generaal eene wet in te dienen, krachtens welke alle eigendoms-overgangen van vast goed bij notariëele akte zullen moeten geschieden. Op enkele uitzonderingen na, kunnen die overgangen thans plaats hebben, hetzij bij onderhandsche, hetzij bij notariëele akte.

De eerste lading thee van dit jaar is van China te Londen aangebragt met den amerikaanschen klipper *Maury* kapt. Fletcher, van 594 ton. Hij zeilde van Foo-Chow-Foo 10 Junij en kwam in de London Docks 15 Oktober. Denzelfden dag begon de lossing, en de geheele lading, bestaande uit ca. 600 ton thee, werd in 6½ werkuren gelost. Een gedeelte der lading werd gewogen en door de landsambtenaren geteerd, door de makelaars onderzocht voor de landsregten ingeklaard, en naar Liverpool verzonden, binnen 8½ uur nadat de lading van het schip aangebroken werd. *(A. Ct.)*

OUDEWATER, 29 Okt. Heden viert alhier het r. k. armbestuur zijn honderdjarig bestaan, en zal het nieuw parochiaal armbestuur in werking treden. Te dier gelegenheid wordt eene plegtige dienst in onze kerk gedaan, en zal aan de behoeftigen, na den afloop der H. Mis, eene uitdeeling van brood plaats hebben.

MIDDEN-BEEMSTER, 27 Okt. Op de jaarlijksche koemarkt van heden werden 958 stuks aangevoerd. De prijzen waren zeer hoog en daardoor geen vlugge handel, wijl de verkoopers niet geneigd waren hunne waar tot mindere prijzen van de hand te doen.

'S HERTOGENBOSCH, 27 Okt. De heden alhier gehouden paarden en beestenmarkt, alsmede van Noord-Brabantsch linnen en landelijke voortbrengselen, werd druk door de landlieden uit de omstreken en uit Gelderland bezocht. De aanvoer van paarden was aanzienlijk en met veel handel in jonge paarden, die verreweg de meerderheid uitmaakten; in hoornvee was de aanvoer mede zeer aanzienlijk en ging daarin veel tot goede prijzen om; in linnen was de aanvoer almede groot en met veel handel.

ALPHEN EN RIEL, 26 Okt. De huur der landerijen en bouwhoeven is ook alhier tot buitengewoon hooge prijzen gestegen. Bij de publieke verpachting der landerijen, onlangs door de erven Grave van Hoogendorp verkocht, zijn de pastoriehoef en de kleine hoef, welke tot dus verre *f* 190 en *f* 160 in pacht opleverden, voor *f* 470 en *f* 430 verpacht en zulks buiten de grondlasten, welke voortaan door de huurders zullen moeten worden voldaan en vroeger door de eigenaren werden betaald. *(H.)*

Men leest in de Tweede Editie van het *Handelsblad*:

De Sultan heeft, naar luid van berigten uit Konstantinopel het ontslag door de ministers ingediend, niet aangenomen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 27 Okt. Het berigt der aftreding van het turksche kabinet heeft hier nog al indruk gemaakt omdat het zoo onverwacht kwam. Daar alle bijzonderheden ontbreken, zou het onvoorzigtig zijn de redenen van deze aftreding te willen verklaren; nogthans kan het niet als te gewaagd worden beschouwd om te veronderstellen dat deze aftreding door de zamenwerking van den heer von Prokesch en lord Stafford de Redcliffe bewerkt is, en in regtstreeks verband met de quaestie der Donau-vorstendommen.

De jongste korrespondentiën uit het Oosten stemden dan ook allen hierin overeen, dat er een strijd van invloeden op het turksche kabinet bestond, die dagelijks heviger werd. Twee maal reeds spraken zij van een omverwerping van Aali-pacha door Redcliffe, en zoo dit niet gelukt is, schreef men het aan de pogingen van den heer Thouvenel toe. Men mag het er dus voor houden dat de fransche invloed het onderspit gedolven heeft.

Hetgeen vooral uit dit feit blijkt is, dat er op dit oogenblik zekere ernstige oneenigheid bestaat tusschen Oostenrijk, en Engeland aan den eenen kant en Frankrijk aan den anderen. De bladen van alle landen verwonderen zich dan ook hoogelijk over de toenadering van lord Palmerston en het weener-kabinet, die gedurende den loop van en na den oosterschen krijg elkander zoo vijandig zijn geweest. Om regtvaardig te zijn moet men echter bekennen dat Oostenrijk ten minste konzequent gebleven is in zijn staatkunde, terwijl Engeland daarentegen het plan tot vereeniging der Donau-vorstendommen heeft laten varen, met een doel 't welk nu duidelijker begint te worden.

Alhier ziet men reeds als gevolg van dezen nieuwen toestand een inniger toenadering te gemoet tusschen Frankrijk en Rusland. Het gerucht liep gisteren van een voornemen, dat Rusland zou koesteren om, in het geval dat Engeland weigeren zou de Zwarte Zee te ontruimen, zelf twee schepen naar den ingang van den Bosphorus te zenden en den doortogt er van te eischen, zich grondende op hetzelfde regt als Engeland.

— De ongeregeldheden in de voorsteden, hoewel geen staatkundig karakter dragende, schijnen desniettemin van ernstigen aard te zijn geweest. Onder anderen heeft men een huisheer, die de meubelen van een huurder, die zijn achterstallige huur niet kon voldoen, de ramen had laten uitwerpen, denzelfden weg doen nemen als dat huisraad, waardoor hij vrij ernstig gewond is geraakt.

— De beroemde leeuwenjager Gérard, als luitenant aan een arabisch bureau der provincie Constantine geplaatst, is voor een [illegible] hersteld, zijn vriend heen [illegible] toegezonden, om landerijen in Afrika te koopen.

— Op de kermis van Bréauté is het volgende voorgevallen. Een rijk gekleed heer wandelde op de markt heen en weder met een rotting, waarop een knop prijkte, in de hand, en werd door een bedelaar op krukken om een aalmoes aangesproken. »Hoe kunt gij u zoo laten beet nemen," zeide een voorbijganger, »leen mij uw rotting, en gij zult zien dat die bedelaar sneller loopt dan gij of ik." De heer geeft zijn rotting; de bedelaar werpt zijn krukken weg, zet het op een loopen, en de andere, tot groote vreugd der omstanders en tot uitbundige vrolijkheid van den aalmoesgever, die luidkeels lachte, rent hem na. Beide verdwijnen weldra uit het gezigt, en de argelooze heer was zoowel zijn prachtigen wandelstok als zijn zilverstuk kwijt.

Uit Madrid wordt gemeld, dat de maarschalk Narvaez aan O'Donnell de betrekking van gezant bij het russische hof heeft aangeboden, doch dat deze haar geweigerd heeft, even als Narvaez zelf dit in der tijd heeft gedaan, toen men hem wilde verwijderen.

Men meldt uit Konstantinopel van den 20. dezer dat de fransche gezant naar Tcheheran is teruggekeerd.

Volgens de *Gazetta Piemontese* is den 21 Okt. Lord Minto, de bekende vriend en beschermer der italiaansche revolutionnaire partij, te Turijn aangekomen. Bij de herinnering aan zijne bedrijvigheid in de jaren 1849 en aan zijne onlangs in het engelsche parlement plaats gehad hebbende hevige uitvallen tegen de konservatieve staten en Oostenrijk, moest natuurlijk het vermoeden ontstaan, dat de bekwame werktuig van Palmerston, in dit oogenblik zekerlijk met nithoofde eener pleizierreis, nogmaals den [illegible] bodem betreedt.

ENGELAND.

LONDEN, 28 Okt. In het duitsche vreemden-legioen te Browdown gelegerd, zijn onlusten uitgebarsten, die de tusschenkomst van [illegible] honderd soldaten noodig gemaakt hebben. [illegible] de toedracht der zaak voldoende was om de duitsche soldaten uit elkander te jagen die de politie-sektie ingenomen hadden, onder voorwendsel dat een hunner er gevangen werd gehouden, hetgeen bezijden de waarheid was.

— De dagbladen houden zich druk bezig met een kongres in het klein, dat naar men zegt, op het buitenverblijf van lord Palmerston gehouden zal worden. De *Morning Chronicle* heeft het vertrek derwaarts aangekondigd van den graaf de Persigny, den markies d'Azeglio en den graaf v. Creptowitch. Hoewel de gezanten van Frankrijk, Sardinië en Rusland vergezeld zijn van hunne echtgenooten knoopt men daaraan toch eene diplomatieke beteekenis.

Met de *Africa* zijn berigten ontvangen uit New-York van den 15 dezer, en $ 794,666 aan specie. Daarmede verneemt men dat de prezidents-verkiezingen de algemeene aandacht bleven gaande houden. In Connecticut hadden 73 steden zich voor Fremont en 48 voor Buchanan verklaard. In Kansas hadden de voorstanders van den vrijen Staat zich van de stemming onthouden; het rezultaat kon men dus gemakkelijk vooruitzien. Ondertusschen spant de gouverneur Geary alles in om van Kanasas een slavenstaat te maken.

De berigten uit Californie zijn onbelangrijk. Te San-Francisco stelde men pogingen in het werk om de verschillende elementen te vereenigen tot eene oppozitie tegen de demokraten, die bittere vijanden van het veiligheids kommité zijn.

Uit Nieuw-Grenada verneemt men de installatie van den goeverneur Cabro.

In Nicaragua zag het er nog altijd even verward uit. Walker werd nog steeds door het volk gehaat en het bestuur van Mora was zeer impopulair. Men zeide dat eerstgenoemde een aanval op Greytown wilde wagen, terwijl van eene andere zijde wordt gemeld, dat Rivas Walker in November zoude aanvallen.

Te Havana was een gerucht in omloop dat een spaansch eskader andermaal naar Vera-Cruz gezonden zoude worden. Van de overige West-Indische eilanden is geen nieuws te melden.

Uit Mexico zijn berigten ontvangen van den 2den September. De moeijelijkheden tusschen Groot-Britannie en de republiek schenen eene krizis te naderen. De britsche legatie was den 2den gesloten, daar mexiaansche regering in gebreke was gebleven toe te geven. De engelsche zaakgelastigde wachtte te Tacubalja nieuwe instruktiën zijner regering. Ondertusschen waren de britsche eskaders in gereedheid om zoowel in de Golf als op de Westkust van Mexico te ageren, wanneer dit uiterste noodig mogt worden geoordeeld.

Te Rio Janeiro was de gezondheidstoestand voldoende. Te Montevideo verwachtte men eene omwenteling.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 24 Okt. [illegible] staatkundige toestand besluiteloos was en al de kwade gevolgen der besluiteloosheid opleverde, dan is het de tegenwoordige. De vrede is onderteekend, maar wat er het gevolg van wezen moest blijft onuitgevoerd; het parijzer traktaat blijft een doode letter, daar alle quaestiën, welke daar behandeld zijn, een doode letter blijven. Van alle besluiten, onder anderen genomen ten opzigte der Donau-vorstendommen heeft alleen de benoeming van Kaimacans uitvoering erlangd. De grensbepaling, de nieuwe regeling der Vorstendommen, de voorschriften voor de vaart op den Donau, alles blijft voorloopig zoodat thet was Oostenrijk zou niet alleen de regten van Pruissen op dat vorstendom [illegible] ook bereid hebben verklaard op den duitschen bondsdag de voorstellen van Pruissen te ondersteunen.

BERLIJN, 28 Okt. De quaestie van Neufchatel wordt helderder. De *Bund*, het officiëel orgaan van den zwitserschen grooten Raad zegt, dat Frankrijk en Rusland officieele stappen hebben gedaan ten voordeele der pruissisch gezinde gevangenen, waarop de bondsraad een antwoord gegeven heeft, waar de formeele verklaring der onafhankelijkheid van dit vorstendom als eerste voorwaarde tot een amnistie wordt gesteld.

— Het fransche blad dat te Frankfort uitkomt, zegt dat de oostenrijksche Regering een antwoord heeft op de pruissische cirkulaire van den [illegible] betreffende de zaak van Neufchatel.

— Aan de *Nord Deutsche Zeitung* wordt uit Koppenhagen geschreven, dat onlangs bij eenige plaats gehad hebbende spiegelgevechten tusschen de deensche en duitsche troepen van Holstein, sommige soldaten, die op elkander moesten vuren, de laadstokken in den loop hunner geweren hadden gelaten of wel hunne geweren met steenen geladen hadden, waardoor verschiedene manschappen werden getroffen. Welke aanrade gevolgen hunner worden zijn overleden. Men tracht de schuldigen op het spoor te komen.

— Men begint in Duitschland meer en meer te twijfelen aan het spoedig tot stand komen der parijsche konferentiën, waarin Engeland nog niet heeft toegestemd. Buitendien volhardt ook de Koning van Napels bij zijne weigering om de kompetentie te erkennen der vereffening van zijn geschil met de westersche mogendheden. Oostenrijk laat, zoo men zegt, zich echter door dit alles niet afschrikken, en wendt zoowel te Parijs als te Londen al zijne pogingen aan, om langs dien weg niet alleen de napelsche aangelegenheden, maar tevens alle overige europeesche quaestiën geregeld te zien.

— De bekende Simonides heeft onlangs in eene brochure te Munchen uitgekomen (*Archaeologische Abhandlungen I, über die Echtheid des Uranios*) zijne zelfverdediging ondernomen. Simonides tracht over Uranios en zijne geschriften licht te verspreiden en bevestigt door aanhalingen uit een aantal grieksche schrijvers en drie te Alexandrie gevonden inskriptiën, die op Uranios betrekking hebben, de biografische berigten, die hij omtrent dezen schrijver geeft. Verder vernemen wij dat de quaestieuse palimpsest 170 bladzijden telt en 3 boeken bevat over wier inhoud Simonides uitweidt. In den loop van zijn betoog beweert de S. dat prof. Tischendorf in de grieksche palaeographie onbedreven is en dat hij Simonides, eene uitvoerige grieksche palaeographie denkt uit te geven. Hij bezit, zegt hij, 2500 handschriften die hij van zijn oom erfde en die toch onmogelijk alle valsch kunnen zijn. De geschiedenis van het handschrift van Uranios, zoo als zij in de brochure verhaald wordt is niet minder belangrijk. Simonidis beweert, dat zij afkomstig is uit de groote Alexandrijnsche bibliotheek en klaagt onder anderen bitter over het hem gedane verwijt van vervalsching, daar, volgens zijne meening de leeftijd van Methusalem niet voldoende zoude zijn om zulk eene vervalsching te volbrengen. Het hoofdargument van S. ter wederlegging van de beschuldiging van vervalsching is de bewering dat Lipsius niet bekend is met de oud-egyptische taal, Lipsius moet beweerd hebben, dat de in Uranios voorkomende namen niet juist in het grieksch zijn overgebragt, Simonides beweert, steunende op zijne eigene kennis van de egyptische taal, dat het tegendeel waar is en dat zij volkomen juist zijn overgebragt. Tot bewijs van de juistheid dezer bewering haalt hij de 5 eerste namen van egyptische heerschers uit het eerste boek van Uranios aan en geeft eene analyse daarvan, waaruit moet blijken, dat zijn beweren waarheid bevat.

ITALIE.

ROME, 23 Okt. De *Oestr. Zeitung* heeft gemeld dat de H. Stoel een ambassadeur bij het russische hof zou benoemen; de *Nord* is nog verder gegaan, door mede te deelen dat Mgr. Chigi, die Rome bij de kreoning te Moskou vertegenwoordigd heeft, tot die waardigheid verheven zou worden. Vele personen alhier trekken echter deze geruchten in twijfel en gelooven niet dat Keizer Alexander geneigd is een vertegenwoordiger van het roomsche hof te Petersburg toe te laten, al heeft hij ook zelf een gezant te Rome aangesteld.

Wat men gemeld heeft van een versterking van het fransche leger in deze hoofdstad is bezijden de waarheid. Wel is waar zijn er negenhonderd man aangekomen, doch deze dienden slechts om de twee regimenten voltallig te maken tot hetzelfde cijfer van manschappen, dat zij altijd hebben geteld. De generaal Goyon, die er het bevel over moet aanvaarden, wordt hier alle dagen verwacht.

— De rust in de stad en de legatiën wordt door niets gestoord, niettegenstaande de pogingen der demagogie. Men heeft in de buitenlandsche bladen eenig gewigt willen toeschrijven aan de weigering der winkeliers en werkbazen te Pesaro om de nieuwe belasting op de patenten te betalen; doch deze manifestie, uitgelokt door de bedreiging van den dolk des sluipmoordenaars, heeft terstond een einde genomen, toen de aanwezigheid van den delegaat en drie honderd man troepen de belastingschuldigen gerust stelden tegen pogingen der kwaadwilligen. Zoo heeft men mede gesproken van onlusten, die in het republiekje San Marino voorgevallen zijn. Een Staatje dat den laatsten tijd tot een soort van wijkplaats gediend heeft voor allerlei boosdoeners, waarvan eenigen in een herberg handgemeen geworden zijn.

— De diligence van Napels is door eenige roovers aangevallen, die echter spoedig op de vlugt gedreven zijn, zoodat de reizigers met den schrik zijn vrijgekomen.

— Wurtemberg heeft afgevaardigden naar Rome gezonden om er een konkordaat te sluiten. Kardinaal v. Reisach heeft over deze aangelegenheid een verslag opgemaakt en aan een vereeniging van kardinalen aangeboden. Men zegt dat de konkluziën zullen leiden tot een voldoende overeenkomst tusschen beide Regeringen.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 29 Oktober.

BEVALLEN (24 Okt.): G. M. Meljjes, geb. Verkerk, D. — (25 Okt.): C. S. den Tex Bondt, geb. Schumer, dooden Z. — (26 Okt.): L. van Breemen, geb. Weeber, D. — G. van Nifterik, geb. de Cock, dooden Z. — A. Regtdoorzee, geb. Worm, D. — (27 Okt.): F. van Raalte, geb. Daniels, Z.

OVERLEDEN (22 Okt.): B. Hijner, wed. W. Werners, 81 j. — M. J. H. Mikmak, 16 j. — (28 Okt.): G. J. Kuhr, geb. Couturier, 39 j. — M. J. Casse, 60 j.

HANDELSBERIGTEN.

ANTWERPEN, 27 Okt. *Granen* met [illegible]. Te Leu-

ven was heden eene daling van f ¼ P 125 kilo op de Tarwe en van f ¼ op de Rogge.

Katoen levendig, 150 b. middling Mobile zijn tot 41 c. afgedaan.

Huiden. Tot zeer ferme prijzen zijn 4000 gezouten Rio-Grande verkocht.

Tabak. De 24 v. gebroeide Virginie hebben 46 a 69 c. P ½ kilo in kons. opgebragt.

HAVRE, 25 Oktober. *Katoen* sluit kalmer; 600 b. werden heden verkocht, waaronder 101 b. New-Orleans tot 109 fr. voor de helft middling en de helft strict middling. Op levering is gedaan tot 106 fr. voor middling, 107 fr. voor strict middling, en 108 fr. voor good middling.

Suikers goed gevraagd.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		27 OKT. 4½ u.	28 OKT.		4½ u.	gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	61⅝	61 11/16	a	62	61⅞
Dito Dito	3	76 11/16	7? 9/16		73 11/16	
Dito Dito	4	92 13/16	92⅝		93⅜	93⅛
O. I. Leening 1844	4					
Amortisatie	3½		88⅜		88½	
Handel-Maatschappij	4½					
Aand. in Arnh. Spoorweg	4½					
Dito Hollandsche dito						
Obligatiën	4½					
Maatschappij van Weld.	4					
Aand. Ned. Bank.						
België; Certifikaten	4½	89½				
Dito *Rothschild*	2½	51 1/16	51 1/16		51⅛	
Frankrijk; Obligatiën	4½					
Spanje, Oubep. Stukken	1¼	23 5/16	23⅜		23½	23 7/16
Nieuwe	3	41⅞				
Binnenlandsche	3	37⅝	37 7/16		3[illegible]½	
Cert. Coup. Sp. Com.		5½	5½		5 9/16	
Amortisabele Schuld						
Portugal, te Londen	3	43⅛	43 1/16		43⅛	43⅛
Dito Uitgestelde						
Rusl.; bij *Hope en C°.*	5	102⅝	102¼			
Dito A°. 1828—1829	5	101¼	101½		101⅝	
Negot. 1831 en 1833	5	92				
Nieuwe Engelsche	4½					
Negot. 1840	4	83	82⅞			
Dito *Stieglitz*	4					
Dito Nieuwe	5					
Certifikaten te Hamburg	5					
Inschr. op 't Grootboek	6					
Dito Certifikaten	6	62⅝	62¾			
Polen, Obligatiën	4		76½			
Aandeelen 1835		153	153			
Oostenrijk, Metalliek	5	72 11/16	72 9/16		72 11/16	72 11/16
Dito Nationale	5	74 5/16	74		74¼	74¼
Dito 1847	2½	37 11/16	37½		37 11/16	37 13/16
Dito 1851 en 1852	2½	37 11/16	37½		37 11/16	37 11/16
Dito Nieuwe	5	82 1/16	82		82⅛	82 1/16
Dito 1854	5	82 1/16	82		82⅛	82 1/16
Weener Bank	5					
Dito	4		60¾			
Aand. met Loting fl. 250	f					
Nieuwe dito 1854		306				
Pruiss. Aand. 1854	3½					
Amerika, Bank-Aktiën Cert.						
Dito Orig.						
Napels; Cert. bij *L. en B.*	5					
Sardinië, te Londen	5		82			
Denemarken, dito	3					
Louisiana, te Londen	5					
Brazilië	5	98				
Dito 1843	5					
Mexico, te Londen £ 100	3	20⅛	20		20⅛	
Dito Onbepaalde	3	20⅛	20		20⅛	
Peru	4½					
Grenada, dito à £ 100	2½	21⅛	21¼			
Dito Uitgestelde		6⅞	6⅞			
Ecuador		14				
Venezuela, te Londen	4¼	32⅝				
Dito Uitgestelde	1½	14	13⅞		14	
Grieken, Bl. à £ 100	5					

N. 5 pc. Stieglitz 94, ⅝, ½; O. 92⅞, ¾; B. Sp. 33; Sp. Rot. 120; Prost 61½, 62¼; 4½ pc. Braz. 91½; Gren. onb. 21⅛, ¼; Ecuador onb. 14.

Bij levendigen handel waren binnen- en buitenlandsche fondsen prijshoudend.

Koers van het Geld: Beleening 5 pCt., Prolongatie 5¼, ½ pCt., Diskonto 5 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	f 54 15/16	Livorno	2/m.	f 39⅛
„	zigt	„ 55 9/16	Napels	„	„ 83
Bordeaux	2/m.	„ 54⅝	Petersburg	„	„ 1.82
„	zigt	„ 55	Weenen	6/w.	„ 32⅝
Madrid	3/m.	„ 235	Augsburg	„	„ 35½
Cadix	„	„ 235	Frankfort	„	„ 98¾
Sevilie	„	„ 234	Hamburg	2/m.	„ 35
Bilbao	„	„ 234	„	zigt	„ 35⅜
Lissabon	„	„ 40½	Londen	2/m.	„ 11,57½
Porto	„	„ 40½	„	zigt	„ 11,70
Genua	2/m.	„ 45	Rotterdam		„ ⅛

Londen 3/m. f 11.50.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 28 Okt. Belg. leen. 2½ pc. 54½; Obligatiën 3 pc. 72; id. 4½ pc. 96¼; Spanje 1—3 pc. 23½; Binnenl. 3 pc. 37⅞; Romeinen 5 pc. 84; Oostenrijk Met. 5 pc. 76½; id. Nat. 5 pc. 78½.

PARIJS, 28 Okt. Fransche 4½ pc. 91.—; 3 pc. 66.90; 3 pc. Spanje 38⅛; id. 1¼ pc. —; 5 pc. Met. —; Rom. Leen. 87.

LONDEN, 28 Okt. Cons. 92⅛; Spanje buit. 3 pc. 41; id. 1½ pc. 23½; Rusl. 5 pc. 106; id. 4½ pc. 96; Holl. 4 pc. 95; id. 2½ pc. 63¼; Sard. 5 pc. 88½; Braz. 100; Peru 4½ pc. 76; Gren. uitg. 7; id. werk. 22½; Mexiko 3 pc. 21⅛; Portugal 4 pc. 44; Ecuador 14; Venezuela 33½; Wissel op Amst. 11.18; Hamburg 13.7½.

WEENEN, 28 Okt. Met. 5 pc. 81½; id. 4½ pc. 70⅝; Bank-Aktiën 1048; Credit Anst. 316½; Wissel op Londen 10 21; Amst. —; Parijs —; Goud —; Zilver 7¾.

BERLIJN, 28 Okt. 3½ pc. Pr. Staatsch. —; 5 pc. Rusland 105¾; id. 4½ pc. —; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. 19¼; Amst. 142⅛; Hamb 151; Petersburg 106.

HAMBURG 28 Okt. Spanje 1¼ pc. 35; id. 3 pc. 22; Rusl. 5 pc. 100; 4½ pc. 89½; 3 pc. Mexikanen 11; Noord-Duits. bank 102½; Wissel op Londen 3/m. 13.3⅜; id. kort 13.2¾; Amst. 36.20.

FRANKFORT, 28 Okt. 5 pc. Met. 75⅝; 1¼ pc. Spanje binnenl. 23 5/16; id. 3 pc. 36⅞; Wissel op Londen 3/m —; Parijs —; Weenen —; Amsterdam —.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 27 Okt. Ten Zeldam Ganswijk, Billiton, Akyab, l. v. Cowes. - Warckmeister, Marianne, Baltimore.

HELVOET, 27 Okt. Redpath, Stourbridge, Alloa.

UITGEZEILD:

HELVOET, 27 Okt. Schaaf, Zephir, Bahia.

BROUWERSHAVEN, 27 Okt. Lourens, Jason, (Rott.) Batavis.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 29 Okt., in lading naar:

Keulen.	D. Kohlman, Cöln N°. 10.
Duisburg.	J. Otten, Johanna.
Ruhrort.	J. L. Arera, Ondine.
Frankfort.	A. Caldenhoven, Frankfort N°. 15.
Dusseldorp en Neuss	J. W. Haas, Niederrein N°. 3.

AMSTERDAM, 24 Oktober, vertrokken naar:

Keulen.	W. Hoogeweg, Mercuur.

Rijnhoogte ARNHEM, 28 Okt. 1 el 11 duim.
KEULEN, 28 „ 6 vt. 3 „

Advertentiën.

(2657) GETROUWD: S. L. A. DE BRUIJN, van *Helmond*,
en
R. C. M. SMITS VAN OYEN.

EINDHOVEN, 28 October 1856.

(2656) Heden overleed alhier tot onze bittere droefheid, in den ouderdom van ruim 71 jaren, voorzien te zijn van de Heilige Sacramenten der stervenden, onze geliefde Zuster ELISABETH HELENA BRANDS, Weduwe van den Heer JOHANNES OOMS.

UTRECHT, 27 October 1856. F. J. BRANDS. Uit aller naam.

MAGASIN DE PARIS

(Bloemen) **A. PERRIN EN C^IE.** (Veeren)

Wij hebben onze Affaire van de *Oude Leliestraat* 391 verplaatst naar den *Nieuwendijk over de Gravenstraat*, N° 43. Nu kunnen wij zonder de minste overdrijving zeggen en bewijzen, dat wij niet alleen het **grootste Magazijn** alhier bezitten, maar dat men zelfs te *Parijs* geen aanzienlijker sortering zou vinden van de goedkoopste tot de nieuwste en rijkste soorten. (De prijzen bijna met *Parijsche* gelijk.) Er is geen artikel, ons vak betreffende, of het is bij ons te vinden. *Voor Winkeliers* buiten de stad worden goederen op zigt gezonden.

Panaches, Marabouts, Fantaisie- en andere veeren, Batiste-, Gaas-, Gitte-, Gouden-, Zilveren-, Fluweelen **Bloemen** voor Hoeden, Mutsen en om te kappen; Nieuwe **Bruid- en Balkapsels**, Guirlandes, Kransen voor Jongejufvrouwen.

Bloemen en gemaakte Bouquetten voor Vazen, Manden en Jardinières, Hang en andere Mandjes met bloemen, Arbusten, **Altaar-Bouquetten** met groen, goud of zilver voor *Roomsche Kerken*, Bloemen om te versieren, bij gelegenheid van feesten; assortiment van al wat noodig is om bloemen te maken, Groene Mos, Dessertbladen, enz.

Alle soorten van Stoffen worden volgens de nieuwste patronen uitgeslagen. (2606)

Bij den Boekh. C. L. VAN LANGENHUYSEN is van de pers gekomen en alom verkrijgbaar gesteld:

CALLISTA,
EENE SCHETS UIT DE DERDE EEUW,
DOOR
JOHN HENRY NEWMAN DD.
Rector aan de Katholieke Universiteit te Dublin.

Uit het Engelsch vertaald met vergunning van den schrijver, door N. L. SCHEEFERS, (vertaler van *Fabiola*).

Met eene fraaije titelplaat. Prijs f 2.10.

De uitgever vertrouwt, dat druk en papier zullen beantwoorden aan de belangrijkheid van den Inhoud.

BERIGT.

Daar de Eerste Aflevering van het werk: *Het Katholicismus in betrekking met de beschaving van Europa*, *door* Dr. W. J. F. NUIJENS, waarvan de Prospektus dezer dagen alom verzonden is, in de maand November zal verschijnen, verzoekt de Uitgever C. L. VAN LANGENHUYSEN al degenen die op dit werk nog verlangen in te teekenen, zulks vóór het einde dezer maand te doen. De prospektus is alom gratis verkrijgbaar en in den *Tijd* van heden opgenomen.

HOLLANDSCHE IJZEREN SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ.

GEWIJZIGDE WINTERDIENST, beginnende 1 November 1856.

VAN AMSTERDAM NAAR ROTTERDAM.

Vertrek van Amsterdam.	* Halfweg.	Haarlem. Aank.	Haarlem. Vert.	* Vogelenzang.	* Hilleg. beek.	* Veenenburg.	* Piet-Gijzenbr.	* Warmond.	Leiden. Aank.	Leiden. Vert.	* Voorschoten.	* N. Oosteinde.	's Gravenhage. Aank.	's Gravenhage. Vert.	* Rijswijk.	Delft. Aank.	Delft. Vert.	Schiedam. Aank.	Schiedam. Vert.	Aankomst te Rotterdam.
*8	8 17	8 30												8 30	8 35	8 42	8 47	9 2	9 7	9 15
8 30	8 47	9	9 5	9 20	DOOR	9 34	9 45	9 57	10 3	10 8	10 19	10 34	10 38	10 43	10 50	10 57	11 2	11 17	11 22	11 30
11 30	11 46	11 58	12 3	12 18	DOOR	12 32	12 42	DOOR	12 59	1 4	1 14	DOOR	1 34	1 38	DOOR	1 45	1 50	2 7	2 12	[illegible]
														3 48	3 55	4 2	4 7	4 22	4 27	[illegible]
4 30	4 47	5	5 5	5 20	DOOR	5 34	5 45	5 57	6 3	6 8	6 19	6 34	6 38	6 43	6 50	6 59	7 2	7 19	7 22	7 30
7 30	7 47	8	8 5	8 20	8 28	8 34	8 45	8 57	9 3	9 8	9 19	9 34	9 38	9 43	9 50	9 59	10 2	10 19	10 22	10 30

Op de Halten welke met een *, aangeduid worden Reizigers opgenomen, voor zooveel er plaats in de Rijtuigen voorhanden is.

VAN ROTTERDAM NAAR AMSTERDAM.

Vertrek van Rotterdam.	Schiedam. Aank.	Schiedam. Vert.	Delft. Aank.	Delft. Vert.	* Rijswijk.	's Gravenhage. Aank.	's Gravenhage. Vert.	* N. Oosteinde.	* Voorschoten.	Leiden. Aank.	Leiden. Vert.	* Warmond.	* Piet-Gijzenbr.	* Veenenburg.	* Hilleg. beek.	* Vogelenzang.	Haarlem. Aank.	Haarlem. Vert.	* Halfweg.	Aankomst te Amsterdam.
																		[illegible]	9 29	9 45
7 30	7 38	7 41	7 58	8 1	8 11	8 17	8 22	8 27	8 42	8 52	8 57	9 4	9 16	9 29	9 34	9 42	9 55	10	10 15	10 30
9 30	9 38	9 41	9 57	10	10 5	10 15														
11 45	11 53	11 56	12 12	12 15	DOOR	12 28	12 38	DOOR	12 51	1 1	1 6	DOOR	1 24	1 37	DOOR	1 48	2 2	2 7	2 20	2 35
3 40	3 47	3 50	4 6	4 9	4 19	4 25	4 30	4 34	4 47	4 57	5 2	5 8	5 19	5 30	DOOR	5 43	5 57	6 2	6 15	6 30
6 30	6 38	6 41	6 58	7 1	7 11	7 17	7 22	7 27	7 42	7 52	7 57	8 4	8 16	8 29	DOOR	8 41	8 55	9	9 14	9 30
9 30	9 38	9 41	9 57	10	10 8	10 15														

Op Zon- en Feestdagen zal aan de Halten, met uitzondering van die van de Hillegommerbeek, met alle treinen worden opgehouden voor zoo ver verlangd wordt.

* Deze Trein is voorloopig en tot nader order. † Deze Trein is voorloopig en tot nader order.

De **Telegraaf-Kantoren** zijn op alle Hooofdstations gedurende den geheelen dag **geopend.**

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.